

Nieuwsflits bevolking

300.000 Utrechters!

januari 2009

Utrecht verwelkomt in januari 2009 haar 300.000- ste inwoner. Sinds 1 januari kwamen er ruim 5.000 Utrechters bij. Het bevolkingsaantal in Utrecht groeit snel, omdat veel mensen in de nieuwbouw van Leidsche Rijn komen wonen en omdat Utrecht veel studenten trekt. Bovendien neemt het aantal geboortes toe. In de Domstad is daarom in de komende vijftien jaar nauwelijks sprake van vergrijzing.

Record aantal inwoners door nieuwbouw

Een belangrijke oorzaak van de bevolkingsgroei is het grote aantal mensen dat in de nieuwbouw komt wonen. Sinds 2001 neemt het aantal inwoners sterk toe als gevolg van de bouw in Leidsche Rijn. In de afgelopen acht jaar is Utrecht qua inwonertal met bijna 44.000 personen gegroeid.

Nieuwe mijlpaal na ruim vijftig jaar

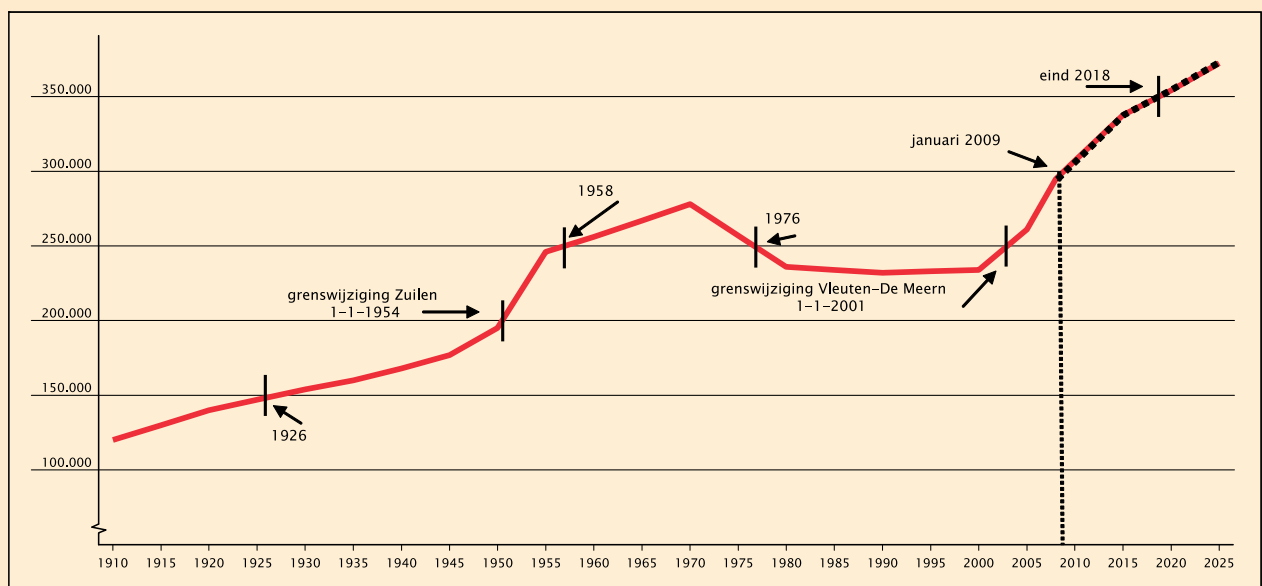
Utrecht bereikte al eerder enkele mijlpalen qua inwonertal. In 1954 leidde de grenswijziging met Zuilen tot de 200.000-ste Utrechter.

Veel recenter zorgde de grenswijziging met Vleuten-De Meern in 2001 voor het voor de tweede keer passeren van de 250.000-ste inwoner. Niet lang geleden, eind 2004, verwelkomde de Domstad de 275.000-ste inwoner. Nu, ongeveer vier jaar later, bereikt Utrecht het unieke aantal van 300.000 inwoners. De groei is nog lang niet ten einde. Als de gemeente de komende tien jaar de 24.000 geplande woningen realiseert, dan verwachten we in 2018 de 350.000e Utrechter (afb.1).

Utrecht blijft de vierde stad van Nederland

Utrecht is momenteel qua inwonertal de vierde stad van Nederland na Amsterdam (747.093 inwoners), Rotterdam (582.951) en Den Haag (475.681). Samen vormen deze steden de 'grote vier' (G4) van Nederland (afb.2). Op ruime afstand van Utrecht volgen Eindhoven (210.333) en Tilburg (202.091). Utrecht groeit, als het bouwtempo doorzet, naar 392.000 inwoners in 2025. Met deze forse toename blijft Utrecht in de toekomst de vierde stad van Nederland. De groei van Almere naar 260.000 inwoners in 2025 is

afb. 1 Ontwikkeling aantal inwoners, 1910 - 2025

onvoldoende om Utrecht van deze vierde plaats te verdringen.

Grootste toename aantal inwoners in Leidsche Rijn

De grootste toename van de bevolking vond plaats in de VINEX-locatie Leidsche Rijn, de plek waar de afgelopen vijf jaar bijna 8.000 nieuwe woningen zijn gerealiseerd. De subwijken Leidsche Rijn en Veldhuizen/Vleuterweide zijn in die tijd elk met 10.000 personen gegroeid. Maar ook de subwijken Wilhelminapark/Rijnsweerd en Rivierenwijk/Dichterswijk groeiden in vijf jaar tijd beide met zo'n 1.400 inwoners (afb.3). In deze wijken zijn onder andere projecten op De Uithof en in Parkhaven gerealiseerd. In de rest van Utrecht is het inwonertal vrij stabiel.

Door nieuwbouw meer kinderen in de stad

Vooral kinderrijke gezinnen komen naar Utrecht. Zij gaan vaak wonen in de eengezinswoningen in nieuwbouwwijken. De relatief duurdere koopwoningen trekken vooral huishoudens aan die een andere koopwoning achterlaten. Deze huishoudens bestaan vaak uit gezinnen met ouders van 35 jaar of ouder. Door de aanwas van gezinnen zijn er in de gehele stad in 2007 ruim 1.400 kinderen t/m 12 jaar bij gekomen. Utrecht telt in 2008 ruim 43.000 kinderen in deze leeftijdsgroep; dat is 15% van de totale bevolking. Door de sterke groei van het aantal kinderen, neemt de vraag naar voorzieningen voor deze groep toe.

Dit jaar al 4.000 kinderen geboren

In Utrecht zijn tot 1 november 2008 al meer dan 4.000 kinderen geboren. In heel 2007 kwamen ruim 4.600

nieuwe Utrechters ter wereld. Tegenover de 4.000 geboortes in 2008 staan tot nu toe 1.500 mensen die zijn overleden. Dit betekent dat Utrecht te maken heeft met een ruim geboorteoverschot: er worden meer kinderen geboren dan dat er mensen overlijden. Het geboorteoverschot draagt duidelijk bij aan de groei van het aantal Utrechters.

Ruim een kwart van de geboortes komt voor rekening van de inwoners van Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern. Ook in Kanaleneiland wordt een relatief groot aantal baby's geboren.

Een op de drie baby's heeft ouder uit ander land

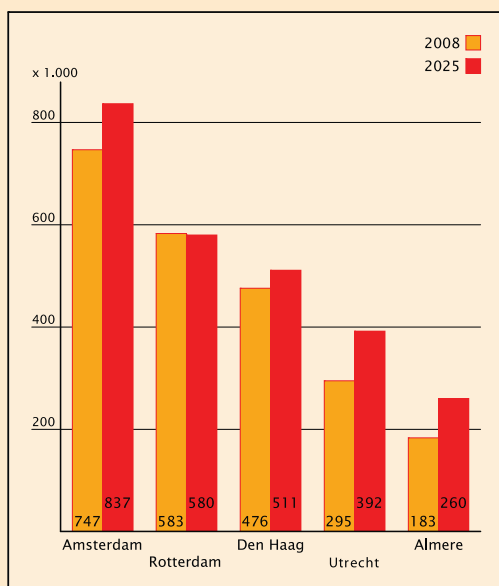
Eenderde van de in Utrecht geboren kinderen heeft tenminste één ouder die in het buitenland is geboren. De overige tweederde heeft ouders die beiden in Nederland zijn geboren. Ruim een kwart van alle nieuwgeborenen heeft een niet-westerse herkomst, waarvan meer dan de helft de Marokkaanse.

Utrecht is een groen eiland in een grijze zee

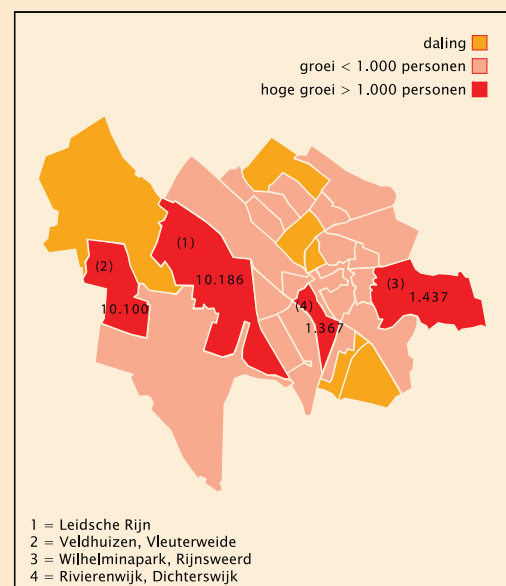
De stad Utrecht trekt vooral jongeren aan, die na verloop van tijd de stad weer verlaten. Hierdoor blijft Utrecht 'groen' in tegenstelling tot haar 'vergrijpsde' omgeving (afb.4).

Dat Utrecht een jonge leeftijdsopbouw heeft, komt voor een belangrijk deel door de vestiging van veel studenten. Ruim 14% van alle Utrechters is 18 t/m 24 jaar oud (bijna 42.000 personen). Van de mensen die zich van elders in Nederland in Utrecht vestigen valt maar liefst 45% in deze leeftijdscategorie.

afb. 2 Inwonertal vijf grootste steden, 2008 en 2025

afb. 3 Toename aantal inwoners per subwijk, 2007

Vergrijzing in provincie Utrecht

Het aantal ouderen in Utrecht van 65 jaar en ouder nam in de afgelopen vijf jaar slechts met 148 personen toe. Op dit moment is 10% van de Utrechters (30.000 personen) 65 jaar en ouder. Naar verwachting ligt in 2025 het aandeel 65-plussers nog steeds rond de 10%. In Utrecht is daarom geen sprake van vergrijzing. In Nederland en in de provincie Utrecht is het beeld echter heel anders. Het percentage 65-plussers stijgt landelijk van 15% in 2008 naar 21% in 2025 (afb.5). In de provincie Utrecht wordt een toename verwacht van de huidige 13% naar 20% in 2025. De vergrijzing in de provincie komt niet alleen door de veroudering van de Nederlandse bevolking, maar wordt versterkt door de suburbanisatie in de jaren zeventig en tachtig. Veel Utrechters hebben in deze periode de stad verlaten om elders in de provincie te gaan wonen. Deze mensen zaten toen in dezelfde levensfase en worden daarom ongeveer tegelijkertijd oud.

Verkleuring van de stad

Het aandeel Utrechters met twee in Nederland geboren ouders neemt af van 69% nu tot 65% in 2025. In dezelfde periode stijgt het aandeel niet-westerse Utrechters van 21% naar 23%. Een niet-westerse herkomst betekent dat een persoon zelf, of een of beide ouders, geboren is in een land in Afrika, Azië of Zuid-Amerika. De toename komt vooral op conto van de Utrechters uit nieuwe migratielanden, zoals China, India, Irak en Afghanistan. Het percentage Marokkaanse en Turkse Utrechters neemt nauwelijks toe. Van de Marokkaanse en Turkse Utrechters is een groeiend aandeel in Nederland geboren. Het aandeel met een westerse herkomst neemt eveneens toe van 10% nu tot 12% in 2025. Het begrip 'westers' wijst op een

Binnenlandse en buitenlandse migratie, 2007

	vestiging	vertrek	groei
Totaal	24.911	21.331	3.580
Totaal binnenland	20.197	18.126	2.071
w.v. uit/naar			
Nieuwegein	1.233	1.093	140
Amsterdam	976	1.661	-685
Maarssen	902	740	162
Zeist	680	828	-148
De Bilt	575	828	-253
Groningen	506	185	321
Totaal buitenland	4.714	3.205	1.509
w.v. uit/naar			
Europese Unie	1.446	1.471	-25
Ver.St.v. Amerika	215	281	-66
Bulgarije	191	23	168
India	161	44	117
Polen	155	53	102
Turkije	123	111	12
Marokko	110	67	43

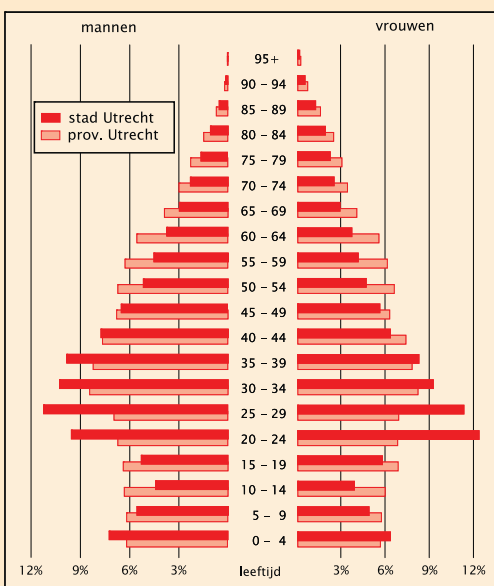
herkomst uit de Verenigde Staten of andere landen in Europa (afb.6).

In Utrecht meer vestigers dan vertrekkers

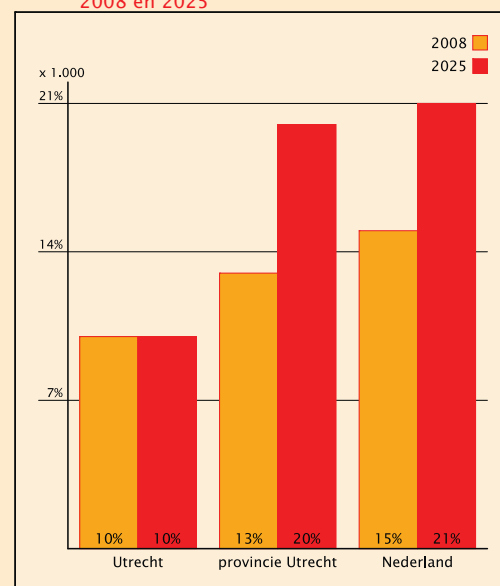
De bevolking van Utrecht neemt niet alleen toe door een geboorteoverschot, maar ook door een binnenlands vestigingsoverschot. In 2007 vestigden 20.197 mensen zich vanuit elders in Nederland en verlieten 18.126 mensen de stad om ergens anders in Nederland te gaan wonen (afb.7).

Zowel vestigers als vertrekkers verhuizen vooral tussen de omliggende gemeenten van Utrecht of Amsterdam (zie

afb. 4 Leeftijdsopbouw 2008

afb. 5 65- plussers stad Utrecht, provincie en Nederland, 2008 en 2025

Colofon

Uitgave Gemeente Utrecht, Afdeling Bestuursinformatie in samenwerking met Dienst Burgerzaken & Gemeentebelastingen en het Communicatiebureau

Auteurs Robin Tromp en Suzanne Wolf, 030 - 286 13 53

Drukwerk OB T Opmeer, Den Haag

Foto's Willem Mes, Sietse Brouwer

Meer informatie over de bevolking vindt u op internet. Surf dan naar: www.onderzoek.utrecht.nl en kijk naar WistUdata.

tabel). Opvallend is dat uit studentensteden, zoals Groningen, Nijmegen, Tilburg en Eindhoven, meer mensen komen dan er naartoe vertrekken.

Utrecht vervult 'roltrapfunctie'

Grote steden trekken over het algemeen jonge mensen aan, die een lage opleiding hebben en niet veel geld verdienen. Als deze mensen ouder worden, een opleiding hebben gevolgd en een hoger inkomen verdienen, besluiten zij vaak naar een gemeente in de omgeving te vertrekken. Dit wordt de 'roltrapfunctie' van de stad genoemd. Ook de gemeente Utrecht vervult deze functie. De ontwikkeling van de Vindex-locatie Leidsche Rijn vangt tegenwoordig een deel van het potentiële vertrek binnen de eigen gemeente op.

Helft vestigers Leidsche Rijn was al Utrechter

Iets minder dan de helft (49%) van de mensen die zich in Leidsche Rijn vestigen, woonde al in Utrecht (2007). Van deze groep is ruim een kwart verhuisd binnen deze wijk. De andere helft van de vestigers in Leidsche Rijn

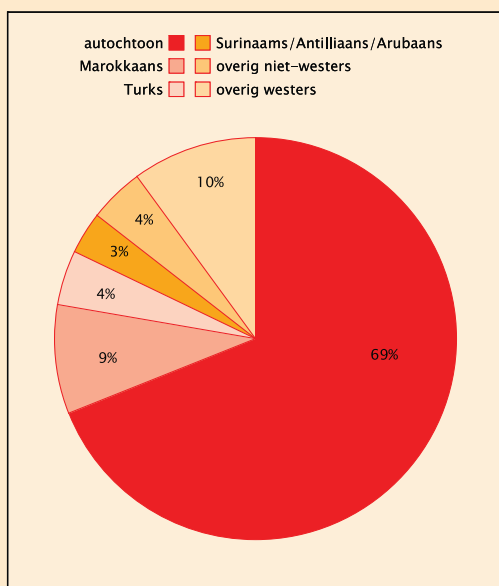
komt van buiten Utrecht (2007), vooral uit regiogemeenten zoals Nieuwegein, Maarssen, Woerden en De Bilt.

Buitenlandse migratie vooral westerse aangelegenheid

In Utrecht was het aantal immigranten de afgelopen jaren hoger dan het aantal emigranten. In 2007 kwamen 4.714 immigranten uit het buitenland en verlieten 3.205 Utrechtse emigranten het land.

Bijna de helft van de immigranten in Utrecht is afkomstig uit westerse landen, zoals elders uit de Europese Unie of de Verenigde Staten (zie tabel pag. 3). Deze groep bestaat uit hoogopgeleiden die op de hoogwaardige dienstensector van Utrecht afkomen. Uit de nieuwe Europese landen, zoals Bulgarije of Polen, komen meer immigranten dan emigranten. De immigratie uit Turkije en Marokko is relatief laag en nauwelijks hoger dan de emigratie naar deze landen.

afb. 6 Bevolking naar herkomst in procenten, 2008

afb. 7 Bevolkingsontwikkeling in 2007

